

Diagnosekriterier

Der er to internationale diagnostiske klassifikationssystemer af relevans for demensområdet:

1. WHO's International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems 10. udgave (ICD-10)
2. American Psychiatric Association's Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders 5. udgave (DSM-5)

ICD-10

I WHO's internationale klassifikationssystem for sygdomme, ICD-10, lægges der foruden svækkelse af hukommelse og andre kognitive funktioner vægt på:

- bevaret bevidsthedsklarhed, så den kognitive svækkelse kan bedømmes.
- svækkelse af følelsesmæssig kontrol, motivation eller social adfærd.
- tilstanden skal have en varighed på mindst et halvt år.

DSM-5

I det amerikanske psykiatriske selskabs kriterier for klassifikation af psykiske sygdomme, DSM-5, kan den kognitive svækkelse ramme et hvilken som helst kognitivt domæne – herunder hukommelsen. Desuden lægges der vægt på, at den kognitive svækkelse:

- udgør en forringelse i forhold til det tidligere funktionsniveau.
- påvirker selvhjulpenhed ved daglige gøremål.
- ikke kun optræder i forbindelse med delirium.
- ikke bedre lader sig forklare af anden psykisk sygdom.

Forskelle mellem ICD-10 og DSM-5

En væsentlig forskel mellem de to sæt af diagnosekriterier er, at ICD-10-kriterierne er præget af, hvordan demens fremtræder ved Alzheimers sygdom, hvor hukommelsesbesvær er fremtrædende. Kriterierne er derfor ikke nødvendigvis dækkende for andre demenssygdomme.

DSM-5-kriterierne er mere generelle og passer også til fx Lewy body demens eller frontotemporal demens, hvor der typisk ses svækkelse af andre kognitive domæner end hukommelse.

ICD anvendes i det meste af verden, herunder Danmark, mens DSM er amerikansk. Da en stor del af demensforskningen foregår i USA, præger DSM-kriterierne også den måde, som demens opfattes på i Danmark.

Demensdiagnostik er et felt i udvikling

ICD-10 er fra 1992 og DSM-5 er fra 2013. Da demensdiagnostik er et område, der udvikler sig med tiden, forekommer ICD-10 efterhånden forældet i forhold til måden, hvorpå man i dag forstår og klassificerer demenssygdomme.

Aktuelt er en arbejdsgruppe i færd med at revidere ICD-10, hvilket forventes at resultere i lanceringen af ICD-11 i 2021. I mellemtiden kan man eventuelt supplere med enten forskningsbaserede diagnosekriterier eller såkaldte

konsensuskriterier for specifikke demenssygdomme.

ICD-10 (International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems, 10th revision)

[World Health Organization](#)

ICD-11 (International Classification of Diseases, 11th Revision)

[World Health Organization](#)

Diagnostiske kriterier DSM-5, Håndbog. Virum: Hogrefe Psykologisk Forlag A/S; 2014

[Hogrefe](#)

DSM-5 (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders)

[American Psychiatric Organization](#)

Senest opdateret: 11. august 2020